

Kuvat Lewis Tronheimin loistavasta *Ordinateur Mon Amis*-albumista (seikkailu ilman päähenkilöä Lapinotia).

Täysjyväleipää ja Parman kinkkua sarjakuvaproletariaatille

Ranska flirttailee multimedian ja uusien viestimien kanssa

Ville Hänninen

Viimeisen muutaman vuoden aikana ranskalaiset sarjakuvapiirtäjät ovat kääntyneet ennennäkemättömällä innolla uusien medioiden puoleen. Ei ainoastaan Moebius ja Mézières vaan myös koko joukko muita sarjakuvataiteilijoita on innostunut uusista mahdollisuuksista.

Tämänvuotisilla Angoulêmen sarjakuvafestivaaleilla julkaistiin melkoinen määrä sarjakuviin perustuvia cd-romeja. Romppuja oli tarjolla niin Jean Van Hammen ja William Vancen XIII-trileristä, Enki Bilalin Hirviön unesta, Blake ja Mortimeristä kuin Sokalin Amerzoniastakin (kts. haastattelu edelliseltä sivulta). Myös ranskalaisen kielialueen ensimmäinen romppufanzine on nähty - Fun En Bulles on aivan mukava "lehdykkä", jonka olisi tarkoitus ilmestyä vastedes aina aika ajoin.

Kuvaavaa on, että Angoulêmessä on nykyisin multimedialle oma tila, L'Espace Cyberbédé. Tänä vuonna sen

suosio kasvoi edellisvuodesta 50 prosenttia.

Viimeisen parin vuoden aikana on myös avattu tukuittain ranskalaisia verkkosivuja. Lähes joka kustantamolla ja monilla taiteilijoillakin on omat sivunsa. Lisäksi sarjakuvaan keskittyviä linkkisivuja ja tietopankkeja on tarjolla jo jonkin verran (esimerkiksi www.bdparadisio.com, www.pipo.com/du9 ja www.universbd.com ovat mainioita sivuja) Verkkosivujen suuri lisääntyminen viime aikoina johtuu siitä, että aiemmin vahva Minitel-systeemi on hiljalleen syrjäytymässä ja ranskalaiset ovat ottamassa internetiä omakseen.

Niin kuin verkossa ja rompuissa ei olisi riittävästi, ranskalaisilla sarjakuvataiteilijoilla on sormensa pelissä myös tietokonepelirintamalla: esimerkiksi Druillet on tehnyt Wagnerin Niebelungin sormus -oopperaan perustuvan Ring-tietokonepelin. Sen oikeudet on myyty jo 12 maahan ja sitä on ehditty myydä kaikkiaan 150 000 kappaletta.

On selvää, että virta vie jossain määrin toiseenkin suuntaan. Glénat-kustantamo julkaisee maaliskuussa Tomb Raider -sarjakuvan. Ja pitkästä aikaa markkinoille tuli ihan uusi sarjakuvalehtikin, vanhassa kunnon painetussa muodossa. Tabaryn kustantama Corinne & Jeannot ei sinänsä tarjoa mitään uutta (se julkaisee lähinnä Tabaryn sarjoja), mutta kaikki vähänkään uusi on sarjakuvalehtien kuivassa erämaassa virkistävää.

Sarjakuvantekijöille seikkailut animaatioiden ja multimedian kanssa tuovat kaivattua leipää ja voita ruokapöytään. Toisaalta ne antavat mahdollisuuksia etsiä omia rajoja, kokeilla uusia tekniikkoja ja kerrontamalleja. Varsinainen interaktiivinen verkkosarjakuva, joka olisi tehty ensin verkkoon (ja vain sinne), on kuitenkin edelleenkin jäänyt Ranskassa kuten muuallakin vähiin, miksi ihmeessä? Ehkä sen aika on vasta tulevaisuudessa. ●